

Godzina Polski

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie 1 Mk. 50 fen. Kwartalnie 4 Mk. 50 fen.
Za odosłanie do domu dopłaca się 30 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie 1 Mk. 80 fen.,
kwartalnie 5 Mk. 40 fen.

Gena numeru pojedynczego w Łodzi
i w Warszawie 4 kop.

Redakcja i Administracja:
Łódź: ul. Piotrkowska 86.

ODDZIAŁ w Warszawie: ul. Chmielna 10.

Rękopisów niezastrzeżonych Redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA w Królestwie Polskiem:

Zwyczajne: 30 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).

Dróbne: 5 fen. za wyraz, najmniej 50 fen.

Nadstawa (po tekście): 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

Nekrologi: 40 fen. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

W działach handlowych: 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

FILIE: Częstochowa: II Aleja 22; Tomaszów: F. Gomuliński; Skierniewice: Druk. A. Zielińskiego, oraz w Sosnowcu, Kaliszu, Łowiczu, Łomży i Bedzinie.

Wojna.

30-go marca.

Konferencja paryska, którą zapowiedziano od dłuższego czasu i której przypisywano bardzo ważne znaczenie, zakończyła już swe narady, trwające zaledwie dwa dni, t. j. 27 i 28 marca. Wobec tego, że posiedzenia konferencji odbywały się przy drzwiach zamkniętych, trudno przewidzieć, co postanowiono w sprawie dalszej akcji wojennej. Zdaje się nam jednak, że ta krótkotrwała konferencja nie doprowadziła do żadnego poważniejszego wyniku, jakiego należałoby się spodziewać. Zebrani przedstawiciele rządów koalicji stwierdzili tylko zupełną zgodność poglądów państw czwórporozumienia i ich solidarność. Zaakceptowano wszystkie środki, które zarządzone, by urzeczywistnić jednolitą akcję.

Ostatnie posiedzenie konferencji odbyło się we wtorek po południu. Prezes ministrów francuskich, Briand, podziękował delegatom państw za wspólną pracę i zaznaczył swe zadowolenie, że z łatwością uregulowano różne sprawy.

Czy rzeczywiście wszyscy podzielają zdanie Brianda, iż „z łatwością uregulowano różne sprawy“, ośmielamy się wątpić. Przedewszystkiem za wiele było tych spraw, a za mało czasu. Jeżeli więc faktycznie sprawy te uregulowano, to należy przypuszczać, iż rozpatrywano je bardzo pobieżnie, co znowu nasuwa przypuszczenia, iż przedstawiciele mocarstw koalicji zebrani w Paryżu nie przywiązywali wielkiej wagi do postanowień koalicji. Prawdopodobnie cała konferencja wypełniona została wymianą słodkich słówek, wielkimi przyrzeczeniami, a w rezultacie okaże się, iż w dalszym ciągu każde z mocarstw czwórporozumienia będzie prowadzić akcję na własną rękę. W każdym bądź razie długo oczekiwana ważna konferencja paryska stała się faktem dokonanym, a teraz oczekujemy wyników, które zapewne w najbliższym czasie zauważycie się dadzą.

Ofenzywa rosyjska, która w ciągu dziesięciu dni rozwijała się tak gwałtownie, jakoś znacznie osłabła, nie uczyniwszy najmniejszych postępów. Wczoraj Rosyanie nie wznowili ataków swych w północnych odcinkach frontu. Tylko na południu od jeziora Narocz wojska rosyjskie wykonały w ciągu dnia i nocy siedem gwałtownych ataków, lecz bez powodzenia. Front niemiecki zdaje się być skałą niewzruszoną, o którą rozbijają się gęste szeregi rosyjskie. Tak było i wczoraj. Wszystkie ataki Rosyan zostały odparte po części w walkach na bagnety. Na pozostałych frontach terenu wschodniego toczyły się tylko mniej, lub więcej zacięte walki artylerii, oraz potyczki patroli.

Flotylla latawców niemieckich urządziła wycieczkę poza front rosyjski i obrzuciła z dobrym skutkiem rosyjskie urządzenia kolejowe, zwłaszcza na dworcu w Młodziecznie. Również o bardzo ożywionej działalności lotników rosyjskich i austriacko-węgierskich donoszą z południowej części terenu wschodniego.

Niemiecka akcja wojenna pod Verdun rozwijała się systematycznie, a pierścień żelazny dokoła tej twierdzy zacieśnia się coraz bardziej. Organ rządu francuskiego „Matin“ twierdzi, że zbliża się chwila rozstrzygająca, ale nie powiada, na czyją stronę przechyli się szala zwycięstwa. Wyreca go „Secolo“ medyolański, który w korespondencji telegraficznej z placu boju

stwierdza, że prawdopodobnie nastąpi dalszy odwrót Francuzów na obszarze pod Verdun. Obok tego stanu rzeczy pod Verdun należy podnieść, że twierdza Belfort znajduje się pod ciągłym ogniem dział niemieckich.

Belfort i Verdun to są dwa punkta końcowe nieprzerwanej prawie linii fortów, która ciągnie się od Belfortu na północ przez twierdze Epinal i Toul do Verdun. To jest linia obronna Francji na południowej części jej granic wschodnich. Jeżeli zważymy, że Francuzi w sztuce fortyfikacyjnej są mistrzami już od czasów Vaubana, a więc od wieku XVII, a pieniędzy na ten cel nie szczędzili, to łatwo pojąć, że od Belfortu po Verdun ciągnie się spiszowy mur fortów. O ten mur uderza teraz młot niemiecki z siłą, która kruszy żelazo i beton, jak kruchą deskę.

Ale owa linia fortów Belfort — Verdun ma tę słabą stronę, że na północy nie ma oparcia. Lewe skrzydło tej linii, a mianowicie Verdun zawisło niejako w powietrzu, gdyż twierdza tę można obejść od północy. Gdyby od Verdun szła dalej linia obronna aż po morze, to jest nad wybrzeże kanału La Manche, w takim razie granica wschodnia Francji miałaby nieprzerwany łańcuch obrony fortów. Francuzi widocznie liczyli na neutralność Luksemburga i Belgii, a więcej na współdziałanie wojenne Belgii przeciwko Niemcom. Nie przeliczyli się co do Belgii, atoli przeliczyli się co do planu wojennego Niemców. Kolumny niemieckie zaraz na początku wojny wiodły z północnej Lotaryngii do Luksemburga i Belgii i wtargnęły od północnego wschodu w głąb Francji, nieledwie pod Paryż.

Jak wiadomo, wojna ruchoma przemieniła się we Francji bardzo prędko w wojnę pozycyjną. Wtedy to do linii fortów stałych Belfort — Verdun przyłączyła się linia okopów i szanców polowych, która od Verdun ciągnie się w kierunku północno-zachodnim. Verdun tworzy wierzchołek kąta obecnego frontu bojowego Francuzów.

Od owej chwili twierdza Verdun nabrała podwójnego znaczenia. Była bramą wypadową dla ofenzywy francuskiej, która stała zagrożoną tylnym połączeniem armii niemieckiej na równieniu Woivre, tudzież pomiędzy środkową Mozela a Mozą — równocześnie zaś tworzyła, i dotąd tworzy, wielkie schronisko dla wojsk francuskich, cofających się przeciwko temu właśnie najsilniejszemu punktowi frontu bojowego we Francji, mając do wyboru inne, znacznie słabsze punkty, to kierowała się tą zasadą, że w razie ofenzywy niemieckiej na innych punktach, Verdun przedstawiałby nieustające niebezpieczeństwo dla Niemców, jako brama wypadowa dla ofenzywy francuskiej. Stąd mogli Francuzi każdej chwili urządzić dywersję, celem unicestwienia ofenzywy niemieckiej na każdym innym słabszym punkcie frontu bojowego.

Obecnie twierdza Verdun jest już skazana jedynie na obronę, jak o stwierdza „Secolo“. Czy naczelną komenda niemiecka chce tylko zająć Verdun i w ten sposób zupełnie sparaliżować na tym odcinku możliwość ofenzywy francuskiej, czy też po zajęciu twierdzy przejdzie do akcji przełamania frontu francuskiego, który się tutaj cofnie — dzisiaj nie wiadomo jeszcze. Możliwą jest akcja łamania frontu francuskiego na tym punkcie, ale nie jest wyłączone, że Niemcy po usadowieniu się w Verdun podejmą na innym punkcie próbę przełamania frontu nieprzyjacielskiego.

W dniu wczorajszym Niemcy znowu odnieśli na terenie zachodnim nie byle ja-

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 30 marca:

Wschodni teren walk:

Wczoraj zaniechali Rosyanie swych ataków na południu od jeziora Narocz. Tak tutaj, jak i na zachodzie od Jakobstadtu, oraz na północy od Widz artyleria ich pozostawała w ciągu całego dnia ożywioną, pod Postawami nastąpił spokój.

Zachodni teren walk:

W okolicy Lihons mały oddział niemiecki podczas szybkiego natarcia wtargnął do stanowiska francuskiego i wziął do niewoli 1 kapitana i 57 żołnierzy.

Na zachodzie od Mozy, wznowione po silnem przygotowaniu ogniem ataki francuskie miały na celu odzyskanie stanowisk leśnych na północnym - wschodzie od Avocourt. Zostały one odparte.

Na przestrzeni południowo - wschodniej lasu doszło do gwałtownych, również podczas nocy trwających walk na blizki dystans, aż wreszcie dziś rano przeciwnik także i tutaj musiał ustąpić.

Na obydwóch brzegach Mozy trwa z wielką gwałtownością walka artylerii. W walce powietrznej na wschodzie od Bapaume porucznik Immeiman wystrzelił w pojedynku dwunasty latawiec nieprzyjacielski, dwupłatowiec angielski, lotnicy, którego jako jeńcy znajdują się w naszym ręku.

Od bomb nieprzyjacielskich rzuconych na Metz poległ 1 żołnierz, a kilku zostało raniionych.

Balkański teren walk:

Nic nowego.

Naczelné Dowództwo Wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEN. Urzędowo donoszą 30-go marca:

Rosyjski teren walk:

W niektórych punktach, toczą się walki straży przednich.

Włoski teren walk:

Na terenie gorycyjskim walczone zawzięcie dzień i noc. U przyczółka mostowego ruszyły do boju z obu stron duże siły. Nasze wojska wzięły tutaj do niewoli 350 żołnierzy, a wśród nich ośmiu oficerów.

Nader silnym jest ogień artyleryjski w odcinku płaskowzgórza Doberdo. Na wzgórzach na wschodzie od Seleu, toczy się w dalszym ciągu walka dalej. Jedna z naszych flotyl latawców wodnych obrzuciła gęsto bombami baterie nieprzyjacielskie u ujścia Sdoby.

W odcinkach Felli i Ploecten, na froncie Dolomitów i pod Rivą walki armatnie.

Balkański teren walk:

Nie zaszły żadne wydarzenia.

Zastępca szefa sztabu generalnego
von Hoefler
Feldmarszałek - porucznik.

kie sukcesy. Na południu od St. Eloy wydarli Anglikom w walce na granaty ręczne jedną z zajętych przez nich wyrw, a na lewym brzegu Mozy zdobyli szturm. kilka linii francuskich na północy od Malancourt i wtargnęli do północno-zachodniej części wsi. Jest to jeszcze jeden krok naprzód, zbliżający Niemców do zdobycia Verdun.

Na terenie włoskim, jak zwykle, tak i wczoraj toczyły się żywe walki artylerii u gorycyjskiego przyczółka mostowego, oraz w odcinku płaskowzgórza Doberdo. Poza tem nie ważnego na terenie tym nie wydarzyło się.

W Albanii i pod Salonikami nie zaszły żadne zmiany.

Ostatni komunikat rosyjski donosi, iż rosyjskiej łodzi podwodnej powiodło się zatopić na morzu Czarnem barki naładowane węglem, znajdujące się przy brzegu około Zunguldaku. Ten sam komunikat donosi o odrzuceniu Turków i przekroczeniu przez Rosyan rzeki Baltaczi, wpadającej do morza Czarnego około wsi Ballaczi. Wobec tego, że ani rzeki Baltaczi, ani wsi Ballaczi nie można odszukać na mapie, nie możemy opisać dokładniej tego sukcesu Rosyan.

Komunikat rosyjski.

Petersburg, 29 marca.

Wielki sztab generalny donosi 28-go marca:

Front zachodni. W odcinku Rygi ogień artylerii i piechoty. Na zachód od Olai i przed oszańcowaniami mostowemi Ueksküll artyleria nasza osiągnęła trafność celu w rowach i bateriach nieprzyjacielskich.

W odcinku Jakobstadu po gwałtownym przygotowaniu przez artylerję, wykonali Niemcy atak w okolicy wsi Warsung (13 klm. na południu od Jakobstadu), zostali jednak odparci.

W okolicy na północnym - zachodzie od Postaw nieprzyjacieli stawia gwałtowny opór i wykonywa w niektórych punktach szalone kontrataki.

Nad jeziorem Narocz obsadził nieprzyjacieli las na południu od wsi Mokrzyce; w kontrataku wyparliśmy Niemców z północnej części lasu, przyczem zdobyliśmy dwa karabiny maszynowe i wzięliśmy do niewoli jeńców, należących do czterech rozmaitych pułków.

W okolicy błot pińskich, oraz w odcinkach na północ i na południu stąd w dalszym ciągu toczą się potyczki.

Galicya: Na północy od Bojanu spowodowaliśmy jednoczesny wybuch 13 min, poczem piechota nasza przebiegła w ataku dwa rzędy rowów przeciwnika. Pozostali przy życiu obrońcy wysadzonych szaficy padli w walce na granaty ręczne i na bagnety. Do niewoli wzięliśmy 1 kadeta, 125 żołnierzy i zdobyliśmy dwa karabiny maszynowe, jeden przyrząd do rzucania min, jeden do rzucania bomb, oraz jeden reflektor, wielką ilość ręcznej broni palnej i pięć dział, które po walce musieliśmy uczynić zupełnie niezdatnymi do użytku, gdyż nie można ich było zabrać. Pomimo, iż na całym froncie trwa niepogoda, a warunki terenu są nadzwyczaj trudne, wojska nasze wypełniają swe trudne, powierzone im zadanie.

Morze Czarne: Torpedowce nasze zatopiły 10 okrętów żeglownych u wybrzeża anatolijskiego, zniszczyły dwa mosty i wzniciły pożar w składzie amunicji.

Front kaukaski: W okolicy nadbrzeżnej wojska nasza opanowały opór nieprzyjaciela i po przygotowaniu przez artylerję floty odrzuciły Turków z ich stanowisk w okolicy doliny Bałtaezi i obsadzili po walce miasto Otsi na wybrzeżu morza Czarnego (48 klm. na wschód od Trapezundu). Pod wieczór wykonali Turcy na odcinku wybrzeża bezustanne kontrataki, które z powodzeniem odparto.

Na południowym wschodzie od Bitlisu (40 klm.) obsadziliśmy po walce w nocy z d. 24 na 25 marca miasteczko Khizan. Turcy, którzy bronili tej miejscowości, zbiegli na południe.

Komunikaty francuskie.

Paryż, 30 marca.

Urzędowo donoszą w środę popoł.: W Argonach baterie nasze ostrzeliwały fortyfikacje niemieckie, na północ od Haute Chevauchee i południowy skraj lasu w Chappy. Walka na granaty ręczne w połączeniu z atakami w odcinku sąsiednim doprowadziły do znacznego posunięcia się w łączące rowy nieprzyjacielskie na północ od Avocourt, przyczem wzięliśmy kilku jeńców.

Na zachód od Mozy nieprzyjacieli nie przedsiębrał ponownie akcji przeciw stanowiskom naszym w Haucourt i Malancourt.

Ogień działowy na froncie Bethincourt-Morte-Homme-Cumieres doszedł do pewnej gwałtowności.

Zrana wojska nasza po gwałtownym przygotowaniu artyleryjskiem wykonały energiczny atak na las w Avocourt. Zdobyliśmy klin południowo - wschodni lasu, zażędziliśmy na 300 metrów w głąb, oraz ważną fortyfikację zajmowaną przez Niemców, którą należy uważać za fortyfikację podstawową w Avocourt. Odparliśmy zupełnie gwałtowny kontratak nieprzyjaciela, do którego Niemcy użyli świeżą brygadę przybyłą dopiero przed kilkoma dniami. Nieprzy-

jacieli poniosł znaczne straty i pozostawił w naszych rękach około 50 jeńców.

Na wschód od Mozy odbywa się obustronna ożywiona akcja artylerii w okolicy Vaux i Douaumont, oraz na równinie Woivre w odcinku Moulinville.

Na pozostałym froncie noc upłynęła spokojnie.

Paryż, 30 marca.

Urzędowo donoszą w środę wieczorem: Pomiędzy Oise i Aisne artyleria nasza rozproszyła znaczne oddziały nieprzyjacielskie na północny - wschód od Moulin sous Touvent.

W Argonach wysadziliśmy minę na północ od Fourt de Paris. Eksplozja zburzyła posterunek, z którego rzucono bomby, oraz kryjówek podziemne i rozrzucała fortyfikację nieprzyjacielską.

Nasza artyleria ciężka wyrzuciła liczne pociski na las Malancourt - Avocourt, gdy tymczasem Niemcy wykonali ataki na sąsiedni odcinek.

Na zachód od Mozy trwa gwałtowne ostrzeliwanie.

Podczas dnia nieprzyjacieli na przetrzynie od Avocourt do Bethincourt wykonał kolejno trzy ataki na nasze pozycje w lesie Avocourt, które odebraliśmy mu zrana. Odparliśmy je zupełnie.

Podczas jednego z ataków na wieś Malancourt Niemcy wdarli się do jednej z wysuniętych fortyfikacji na północ od Malancourt i zdobyli dwa domy należące do tej wsi. Ogień nasz powstrzymał wszystkie ich próby, ażeby posunąć się dalej.

Na wschód od Mozy i w Woivre aż do Eparges dano kilka salw artyleryjskich.

W Wojezach ostrzeliwaliśmy fortyfikacje niemieckie pod Stossweier i Münster.

Posiedzenie Komisji budżetowej.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Berlin, 30 marca.

Biuro Wolffa donosi: Komisja budżetowa parlamentu Rzeszy dzisiaj w dalszym ciągu obradowała nad sprawą łodzi podwodnych. Wszystkie stronnictwa omawiały ją szczegółowo, przyczem uwagi wnioskodawców nie uszły nawet najdrobniejsze ewentualności. Kanclerz Rzeszy i sekretarz stanu ministerium marynarki przemawiali ponownie, a sekretarz stanu ministerium skarbu obszernie omawiał sprawę gospodarczą. Uznano zupełnie jednoznacznie, iż wojnę na morzu należy prowadzić jak najenergiczniej środkami. Obrady komisji przybrały kierunek, który niewątpliwie wzmocni ufnosć ogółu w zwycięstwo. Przed zakończeniem obrad przewodniczący z upoważnienia komisji złożył kanclerzowi Rzeszy podziękowanie za jego współdziałanie w obradach.

Odezwa 18 członków frakcji.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Berlin, 30 marca.

„Vörrwärts“ zamieszcza odezwę 18 członków usuniętych z frakcji socjalno-demokratycznej parlamentu Rzeszy, która m. in. głosi: Większość frakcji odebrała nam wszelkie prawa przysługujące jej członkom. Zwracamy się do towarzyszy naszych z gorącą prośbą, ażeby nadal działalność swą utrzymywali w ramach statutu organizacyjnego i spełniali zobowiązania, jakie pociąga za sobą przynależność do stronnictwa. Interesy proletariatu domagają się od nas polityki samodzielnej pod względem terytorjalnym i opartej na zasadach podstawowych, jaką uprawialiśmy zawsze w chwilach najcięższych. Wystąpienie nasze nie jest wyrokiem przeciw obowiązującej dyscyplinie partyjnej i sprzeniewierzeniem się jej zasadom, lecz raczej wywołane zostało wewnętrznym poszanowaniem zasad stronnictwa, jego uchwał i postanowień kongresu międzynarodowego. Obecnie należy proletariatu przysporzyć sił do przyszłej ciężkiej walki.

Z komisji gospodarczej.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Berlin, 30 marca.

Dzisiejsze posiedzenie komisji gospodarczej parlamentu Rzeszy rozpoczęło się dopiero o godz. 12 m. 30 w południe. Na wniosek przewodniczącego przerwano dalsze obrady nad sprawami, któremi zajmowano się podczas dwóch dni poprzednich i komisja przeszła do spraw innych dotyczących etatu ministerium spraw zagranicznych. Kanclerz Rzeszy nie był obecny przy obradach. Jako referent przemówił pierwszy dep. Bassermann. Zaznaczył on,

iż stosunki Niemiec z państwami bałkańskimi są dobre, podobnie jak stosunek wzajemny Bułgarii z Turcją. Zresztą obrady były również poufne. Godziny przedpołudniowe, podkomisja złożona z przywódców wszystkich stronnictw, użyła na opracowanie rezolucji, która ma być konsekwencją obrad wczorajszych i przedwczorajszych. Pomimo to jeszcze do chwili rozpoczęcia posiedzenia komisji nie zdołano opracować rezolucji w redakcji ostatecznej.

„Lokalanzeiger“ pisze: Dobrze poinformowane Koła parlamentarne żywią nadzieję, iż da się osiągnąć zupełne porozumienie pomiędzy stronnictwami, oraz pomiędzy nimi z jednej strony a rządem z drugiej. Porozumienie uczyniło już tak znaczne postępy, iż wreszcie nawet w tej sprawie nie powinno być ani zwycięzców ani zwyciężonych. Wynik ten ze względu na interes naszej ojczyzny należy powitać z zupełnym uznaniem.

„Berliner Tageblatt“ czyni następującą uwagę: Dowiadujemy się, iż przyjęcie rezolucji wspólnej zostało opóźnione skutkiem tego, że konserwatyści wahają się jeszcze. Prawdopodobnie jeszcze dziś wieczorem lub najpóźniej jutro zrana rezolucja będzie oddana pod głosowanie.

Ustąpienie Poliwanowa.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Petersburg, 30 marca.

Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficznej: Minister wojny, generał Poliwanow na własne żądanie ustąpił z zajmowanego stanowiska. Na jego miejsce mianowany został szef intendencji, generał piechoty Szuwajew.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Berlin, 30 marca.

„Berliner Tageblatt“ z powodu nagiego ustąpienia rosyjskiego ministra wojny pisze, co następuje: Nie na długo przed upadkiem Erzerumu minister z wielką swadą wygłosił w Dumie mowę, w której jako szczególnie dodatni objaw dla Rosji i zaznaczył, iż materiał ludzki Niemiec wkrótce się wyczerpie, gdy tymczasem Rosya rozporządza jeszcze nieprzebranymi rezerwami. Wielkie niepowodzenie nowej rosyjskiej ofensywy minister przepowiedział zgóry. Na stanowisko swe został powołany jako człowiek najodpowiedniejszy i najkompetentniejszy. Koniec jego kariery ukazuje naszym oczom zamieszanie, jakie panuje w tym departamencie rosyjskim i to właśnie w chwili, gdy Paryż zapowiada jednolitość akcji mocarstw sprzymierzonych. Ustąpienie Poliwanowa rzuca pewne światło na to, jak przedstawia się sprawa owej okrzykanej jednolitości.

Wstrzymanie ofensywy rosyjskiej.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Berlin, 30 marca.

„Taegliche Rundschau“ pisze: Według doniesień oficjalnych otrzymanych z Petersburga, ofensywa rosyjska została narazie wstrzymana. Odwilże i topnienie śniegów uniemożliwiły wszelką operację na większą skalę wobec czego walki wkrótce zupełnie ustaną.

Podróże ministrów.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Paryż, 30 marca.

Agencja Havasa donosi: Asquith i Lord Kitchener odjadą jutro do Rzymu. Salandra i Sonnino odjechali wczoraj po południu.

Po konferencji.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Zurych, 30 marca.

„Neue Züricher Nachrichten“, omawiając wynik konferencji paryskiej, piszą, iż planowane ogłoszenie Niemiec oznacza jeszcze większe skrepowanie handlu państw neutralnych. W dalszym ciągu wspomniany dziennik zaznacza, iż sądząc z krótkiego przebiegu rozpraw, nie poruszano na nich ostatecznie sprawy zawarcia pokoju, ani też bajkotowania Niemiec po wojnie.

Obawy „Avanti“.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Lugano, 30 marca.

W artykule wstępnym „Avanti“ powiedziano, iż konferencja paryska głównie zwołaną została w tym celu, ażeby usidłać ostatecznie Włochy, „Avanti“ obawia się, iż Włochy nolens volens wpędzone zostaną do „większej wojny“.

Konferencja paryska a Włochy.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Berlin, 30 marca.

Według turyńskiej „Stampy“ na konferencji paryskiej przeformowano pogląd włoski, uznając trudność zadań, jakie Włochy mają do spełnienia w Alpach, nad Isonzo i w Valonie. Dlatego też zdaje się, iż konferencja obecna nie powiększy włoskiego terenu wojennego, ani też nie powoła Włoch do wzięcia udziału na innych widowniach wojny.

Służba wojskowa w Anglii.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Londyn, 30 marca.

„Times“ donosi: Unionistyczna komisja wojenna wypowiedziała się obecnie podobnie, jak stronnictwo liberalne za powszechną powinność wojskową. Komisja na skutek wniosku Carsona postanowiła pozostawić rządowi tydzień czasu, by wynalazł zadowalniające rozwiązanie sprawy werbunku. Jeżeli nie nastąpi to do wtorku przyszłego tygodnia, wówczas Carson w Izbie niższej wystąpi z wnioskiem, by przejęć do rozpraw nad ośmiennym wnioskiem, co będzie wyrażeniem wotum nieufności. Albo sprawa werbunkowa opiera się na silnych podstawach, albo też nastąpi przesilenie. Unionistyczna komisja wojskowa składa się ze 150 deputowanych i w skład jej wchodzi w rzeczywistości całe stronnictwo unionistyczne Izby niższej.

Zaburzenia w Irlandyi.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Amsterdam, 30 marca.

„Vossische Zeitung“ pisze: Z Londynu donoszą, że w wielu miastach portowych Irlandyi doszło do zaburzeń podobnych, jak w Dublinie. Wojsko irlandzkie zachowuje się biernie. Związek robotników transportowych Irlandyi na licznych zebraniach nawołuje ludność do stawienia oporu wojsku angielskiemu, które ma być wysłane przeciw ludności irlandzkiej. Robotnicy z bronią w ręku nie dopuszczają do wykonania zarządzeń władz skierowanych przeciw kierownikom związku. Obsługa okrętów w portach ulega skutkiem tych zajęć znacznym opóźnieniom.

Strajk w fabrykach amunicji.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Londyn, 30 marca.

Biuro Wolffa donosi: Pomimo usilnych nalegań kierowników związku, robotnicy fabryk amunicji w okręgu Clyde nie chcą przystąpić do pracy. Strajkujący oznajmili, iż nie przystąpią do pracy, dopóki przywódcy bezrobocia nie otrzymają pozwolenia na powrót do Glasgowa.

10,000 robotników dokowych w okręgu Nersey zapowiedziało, że nie powróci do pracy, dopóki sąd rozjemczy nie wypowie się w sprawie płacenia za nadliczbowe godziny pracy.

Wojna na morzach.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Londyn, 30 marca.

„Lloyds“ donosi: Zatonął parowiec angielski „Eagle point“ (5222 ton). Załogę uratowano.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Londyn, 30 marca.

Biuro Reutersa donosi z Harwich pod datą 7 marca: Dzisiaj popołudniu przybyła tutaj załoga parowca duńskiego „Harrieth“ (1372 tony). Kapitan oznajmił, iż parowiec wpadł na minę. Okręt podobno zatonął.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Londyn, 30 marca

„Lloyds“ donosi: Skuner angielski „Montrose“ wpadł na skalę podwodną i zapewne nie uda się go uratować. Załoga ocalała.

W sprawie „Tubantii“.

Telegram własny „Godz. Pol.“

Amsterdam, 30 marca.

Biuro Wolffa donosi: W czasopiśmie socjalistycznym „Het Volk“ pewien rzeczoznawca zaprzecza twierdzeniu gazety „Handelsblad“, jakoby Anglia nie miała stosować torped z t. zw. czarną główką, jakich podobno użyto przy torpedowaniu parowca „Tubantia“. Jakkolwiek torpedy te są przestarzałego typu, jednakże ze względu na praktyczność państwa, nie wyłączać Anglii, częstokroć posiłkują się dawnymi zapasami. Jeżeli przeczytamy uważnie wyjaśnienie angielskie, to przekonamy się, że nie zaprzecza ono tej ewentualności.

Dział ekonomiczny.

Finanse Francji.

Projekt ustawy przedłożony izbie o kredytach tymczasowych na drugie ćwierćrocze r. 1916 zawiera dopisek, iż wydatki w ostatnich pięciu miesiącach roku 1914 wynosiły 8.898.583.901 franków i że ta liczba będzie w przyszłości mniej więcej taką samą.

Źródło ropy na Morawach.

„Lidove Noviny“ berneńskie donoszą, że w t. zw. Wałasku na Morawach koło Halenkowa, wieśniacy, pracujący w polu, przypadkiem odkryli źródło ropy, który okazał się ropą naftową. O tem odkryciu zawiadomiono władze.

Petersburski Bank dyskontowy.

Petersburski Bank Dyskontowy przyjął w roku 1915 2.267.234 rubli czystego zysku — przeciw 1.685.540 rb. w roku 1914. Ogólne zebranie zaproponowało 24 rb. dywidendy od akcji wartości nominalnej 250 rb.

Wykaz „Societe Gen. de Belgique“.

Table with financial data for Societe Gen. de Belgique, including Stan czynny, Gotowizna metali i pie-niędzy niem., Należności zagranicą, Pożyczki na zastaw należn. zagranicą.

Table with financial data for Poż. na zast. bonów państw. obcych, Poż. na zast. bonów skarb. prowincji belgijskich, Wzrosty i czeki, płatne w Belgii, Poż. na zast. walorów kraj., Pozostałe aktywa.

Giełda wiedeńska.

Table with financial data for WIEDEN, including Akcje „Skoda“, Kolejowe państwowe, Kolejowe południowe, Austrjack. „Lloyd“, Renta austriacka kor., Renta węgierska kor., Akcje kredytowe austr., I pożyczka wojenna, II, III.

Giełda londyńska.

Table with financial data for LONDYN, including 2 1/2% konsolle angl., 5% Argentyn. 1886, 4% Brazył. 1889, 4% Japońsk. 1899, 5% Rosyjsk. 1906, 4 1/2% Rosyjsk. 1909, Lena Goldfields, Dyskonto prywatne, Srebro, Wzrosty na Amsterdam, Czeki na Amsterdam, Wzrosty na Paryż, Czeki na Paryż, Wzrosty na Petersburg.

Giełda paryska.

Table with financial data for PARYŻ, including Akcje Brianskie, Lianozowskie, Malcowskie, Tulskie, Neft, Bakińskie, Lena Goldfields, 3% renta francuska, 5% ros. renta z 1906 r., 3% z 1896 r., Pożyczka francuska.

Giełda Petersburska.

Table with financial data for PETERSBURG, including 4% Renta państw., 5% 1905, I pożyczka premialowa, II, Bank dla handlu zewnątrz., Bank petersburski międzyw., Akcje Baku, Brianskie, Tow. Nobel, Lianosow, Tulskie, Putiłowskie, Lena Goldfields, Hartmana, Bank Petersb. Dyskont., Handl. syberyjski, Moskwa-Kazań, Moskwa-Rybińsk, Moskwa-Woroneż, Władykaukaskie, Akcje Kolumna, Malcew, Nikopol-Mariupol, Sormowo.

Giełda berlińska.

Berlin, 30 marca. Dzisiejsze obroty prywatne na giełdzie berlińskiej wykazywały pomyślny nastrój przy ożywionym handlu. Pożyczki niemieckie trzymały się dobrze. Renty rosyjskie i rumuńskie mocno. Pieniądz dzienny 3% ofiarowywano. Ultimo 5-5 1/2%. Dyskonto prywatne 4 1/2% i niżej.

Berlin, 30 Marca. Urzędowe notowania kursów dewiz, za wypłaty telegraficzne:

Table with exchange rates for Berlin, 30 March, including Nowy-Jork, Holandia, Dania, Szwecja, Norwegia, Szwajcaria, Austro-Węgry, Rumunia, Bułgaria.

Giełda warszawska.

Notowania z dnia 30 Marca.

Table with financial data for Warsaw, including Papiery wartościowe, Żądano, Ofiarowano, Załatwiano, 6% pożyczka m. Warszawy z r. 1905, 4 1/2% pożyczka m. Warszawy, 5% listy zast. Tow. Kred. m. Warsz., 4 1/2% listy zast. Tow. Kred. ziemskiego, 4%.

Kurs rubla.

Berlin, 30 Marca. Giełda notowała dzisiaj następujący kurs rubla: 100 rb.—177 Mk. (co odpowiada rubl 56.50 za 100 Mk.).

Naczelnym Redaktorem: Cezar Zawilowski.

Druk i nakład: Wydawnictwo polskie A. NAPIERAŁSKI i C. ZAWILOWSKI.

Nadesłane.

Jarskie produkty wytworni Srokowskiego. Najtańsze pożywienie na dzisiejsze ciężkie czasy. Szczegóły patrz drobne ogłoszenie za nr. 247.

ROZPORZĄDZENIE

Cesarskiego General - Gubernatorstwa z dnia 7 marca 1916 r.

1. Niniejszem nakłada się sekwestr na znajdujące się na składach (poza leśnictwami) w tartakach i korytach rzek:

a) nieobrobione, lub tylko piłą albo siekierą obrobione drzewo użytkowe z przeszłorocznego lub dawniejszego porębu, którego zapas w pojedynczym lub w kilku należących do jednego właściciela, razem wziętych, składać, przenosi 800 metrów kub., lub 9,700 stóp reńskich,

b) drzewo orzechowe (europejskie i nieuropejskie), drzewo nadmorskie, drzewo jesionowe, drzewo cellulozowe, drzewo splewne, dychty klejone, bez względu na ilość.

2. Wzbronionem jest rozporządzać zasekwestrowanym drzewem przez kupno, sprzedaż, lub w inny sposób, przerabiać je, użytkować, lub przetranszować z jednego miejsca składowego na inne.

3. Do kupna zasekwestrowanego drzewa uprawniony jest tylko Wydział Surowców Wojennych w Warszawie, Gmach Banku Państwa, lub pełnomocnicy tegoż.

4. Deklaracje mają być składane do dnia 1 kwietnia 1916 r. w Warszawie, w Wydziale Surowców Wojennych, w pozostałym zaś obszarze General-Gubernatorstwa u pp. Naczelników Powiatu, lub Prezydentów Policji. Podstawą do deklaracji są zapasy posiadane w dniu 1 marca. W deklaracji muszą być wymienione:

1. Nazwisko, miejsce zamieszkania, ulica i numer domu deklarującego. 2. Określenie gatunku, ilości i miejsca składowego drzewa. 3. Wymiary długości, szerokości i grubości drzewa.

W formularze do deklaracji można się zaopatrzyć w Warszawie w Wydziale Surowców Wojennych, w pozostałym zaś obszarze General-Gubernatorstwa u pp. Naczelników Powiatu.

Wszelkie zapasy drzewa, które były już deklarowane, podlegają ponownemu obowiązkowi deklarowania. Wydane dotąd świadectwa uwolnienia od sekwestru zostają uznane za nieważne; starania o nowe należy zwracać do Wydziału Surowców Wojennych, do d. 1 kwietnia 1916 r.

5. Od obowiązku deklarowania i sekwestru jest wyłączone:

Drzewo które z ramienia zarządu niemieckiego przeszło na własność prywatną.

6. Umotywowane pisemne podania o zwolnienie drzewa od sekwestru, w celu handlu niem, lub przerabiania, należy składać, wraz z deklaracją, lub później, w Wydziale Surowców Wojennych, poza Warszawą zaś u pp. Naczelników Powiatu, lub Prezydentów Policji.

7. Kto przeciwko niniejszym przepisom wykracza, lub do wykroczenia namawia, albo pobudza, podlega karze więziennej do lat 5-ciu, lub pieniężnej do 10,000 marek, albo obydwom tym karom łącznie. Prócz tego towar zostaje mu odebrany bez żadnego odszkodowania.

Warszawa, dnia 7 marca 1916 r.

General-Gubernator von Beseler.

OBWIESZCZENIE.

Wykonanie policyjnych rozkazów karnych, jako też ściąganie podatków i opłat w obwodzie miasta Łodzi, skutecznym, podług następującego wydrukowanego rozkazu służbowego, biuro wykonawcze przy magistracie miasta Łodzi.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1-go kwietnia 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji, w zastępstwie v. Bernewitz.

Rozkaz służbowy dla biura wykonawczego przy magistracie miasta Łodzi.

1. Biuro wykonawcze ma za obowiązek ściągania w obwodzie miasta Łodzi:

1) wszelkich do głównej kasy miejskiej mających wpłynąć podatków, jako to: opłat stempowych, za książki handlowe, z zabaw, od piwa i psów, podatków za badanie studni i za dezynfekcje i t. p.;

2) wyznaczonych przez Prezydium Policji, jako też przez Urząd Policji kar i mających wpłynąć do kasy Prezydium Policji cel i podatków konsumpcyjnych.

2. Ściąganie może nastąpić tylko na wyraźne polecenie wykonania ze strony jakiegoż Zarządu Oddziału przy Prezydium Policji, lub też Zarządu kasy miejskiej.

3. Urzędami wykonawczymi są: Prezydium Policji dla kar, wyznaczonych przez Prezydenta Policji, Magistrat miasta — dla mających doń wpłynąć podatków.

4. Z powodu mniemanych wad przy postępowaniu przymusowym ze względu na formę zarządzenia i sposobu wykonania, jako też odnośnie tego, czy zasekwestrowane przedmioty podlegają sekwestracji, dopuszczone jest zażalenie tylko do Magistratu miasta, jako do urzędu zwierzchniego nad urzędnikami-wykonawcami.

5. Urzędnicy-wykonawcy ściąganie dokonywać mogą tylko u tych osób, które w poleceniu wykonawczym, jako dłużnicy mającej być ściąganej sumy są wymienione. Ściąganie u innych osób może nastąpić tylko na rozkaz urzędu wykonawczego.

6. Przed wykonaniem przymusowym, o ile urząd wykonawczy nie wyda innego postanowienia, musi nastąpić wezwanie dłużnika do płacenia w przeciągu 3-ch dni. Przy ściąganiu kar pieniężnych wręczenie wezwania lub awizacja o rozkazie karnym zastępuje wezwanie do płacenia.

7. Względem dłużnika i interesowanej trzeciej osoby urzędnik-wykonawca winien do wykonania polecenia mo ściągnięcia, na żądanie osoby zainteresowanej, wylegitymować się przed nią ukazaniem udzielonego mu nakazu.

8. O wykonaniu ściągnięcia jak również o objaśnieniach zainteresowanych osób urzędnik-wykonawca winien spisać krótko, lecz wyczerpująco protokół i takowy przedłożyć zainteresowanemu do akceptowania.

9. Ściąganie przymusowe przez zasekwestrowanie ruchomości i nieruchomości, jako też i wydanie polecenia aresztu może nastąpić w myśl zastosowania rozdziałów II, III i IV rozporządzenia Królewsko - Pruskiego, z dnia 15/XI 1899 r., dotyczącego sposobu zarządzania przy ściąganiu opłat pieniężnych. Wręczenia dokonane będą w myśl zastosowania odnośnych rozporządzeń procedury cywilnej rzeczy niemieckiej.

10. Od dłużnika należy ściągnąć razem z sumą podlegającą przymusowemu ściąganiu i koszta, jak wezwania do płacenia, tak i samego ściągania przymusowego. Koszta wy-

znaczają i obliczają się w myśl zastosowania § 54 i 55 wspomnianego rozporządzenia.

Dla obliczenia należności następująca taryfa należności jest miarodajną.

Zaległe opłaty w walucie niemieckiej winny być za rachunek należności w walucie rosyjskiej przeliczone podług kursu obowiązującego.

Łódź, dnia 29 marca 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji, w zastępstwie v. Bernewitz.

TARYFA NALEŻNOŚCI.

Table with columns I-VII and rows 1-8 detailing fees for various legal and administrative actions.

Przytoczone w powyższej taryfie §§ odnoszą się do rozporządzenia wspomnianego w ustępie 9-m.

Sala Koncertowa, Dzielna 18. **Łódzka Orkiestra Symfon.**
 W **środe**, d. 5 kwietnia 1916 r., o godz. 8 wieczorem
KONCERT
Bronisława HUBERMANA
 Akompaniament: prof. **Ludwik Ursztein.**
 W programie m. i.: Czajkowski—koncert skrzypcowy D-dur, Brahms — Sonata S-dur, Gounod—Wielki—Fantazyja z Fausta, Wagner—Wilhelm — Pieśń konk. z op. „Mistrze śpiewacy z Norymbergi“
 Bilety w cenie od kop. 55 do rb. 3.25. Łoże rb. 8 — i 10. — do nabycia w biurze koncertowem „Frydberg i Koc“, Piotrkowska 90

Administracja dzien. „GODZINA POLSKA“
Łódź, Piotrkowska 86—**Warszawa**, Chmielna 10,
 oraz filje i kantory:
 w Będzinie, w Częstochowie, w Ciechanowie, w Kaliszu, w Kielcach, w Łomży, w Łowiczu, w Mławie, w Pułtusku, w Siedlcach, w Sieradzu, w Skierniewicach, w Sosnowcu, w Tomaszowie, we Włocławku i t. d.
 przyjmują ogłoszenia po cenach redakcyjnych do:
„Godziny Polskiej“
„Dziennika Polskiego“ w Częstochowie
„Gońca Kujawskiego“ we Włocławku.

„POD BLACHĄ“ Jedyna w Warszawie
Łazienia
 o parze z kamienia!!
 Najzdrowszy, najhygieniczny sposób utrzymania czystości ciała, zalecany przez lekarzy, zwłaszcza wobec szerzących się chorób epidemicznych. 232—11-2
 Łazienia świeża, ul. Dobra Nr. 65. Geny zastosowane do gruntownie odnowiona. dzisiejszych ciężkich czasów.

3 lub 4 pokoje z wygodami
 słoneczne, na 1-szem piętrze, w bliskości ul. rogu Dzielnej i Piotrkowskiej, potrzebne od 1-go lipca b. r. Oferty pod „Słoneczne“ w Admin. Godziny Polskiej. 263-2-1
Cukiernia W. Krajewskiego
 w ŁOMŻY, Nowy Rynek. 120—5-1
RENDEZ-VOUS przyjezdnych!!!
 Papier gazetowy na pudy do sprzedania Wiadomość w administracji dziennika „Godzina Polski“. 182—3-1

OD WYDAWNICTWA.
 Zawiadamiamy, że „Godzinę Polską“ prenumerować można na wszystkich pocztach tak w Niemczech, jakoteż na całym terenie, okupowanym przez wojska niemieckie. Poniżej podajemy wzór kwitu, który po dokładnym wypełnieniu złożyć należy w najbliższym urzędzie pocztowym i uiszczyć należność abonamentową.
 Prenumerata wynosi bez odnoszenia do domu, 1 Mk. 50 miesięcznie, lub 4 Mk. 50 kwartalnie.

Kwit do zamówienia „Godziny Polskiej“.
 Uprasza się odciąć w tem miejscu.

Unterzeichneter aboniert hiermit bei dem Kaiserl Postamt hierselbst. Podpisany zamawia niniejszem w tutejszym ces. Urzędzie pocztowym.

Titel der Zeitung: Tytuł dziennika:	Ersch. Ort: Miejscowość:	Bezugszeit: Czas prenumeraty:	Preis: Cena:
Godzina Polski	Łódź	Viertelj. kwartalnie	4.95 Mk.
		Monatl. miesięcznie	1.65 Mk.

Vor- u. Zuname: (Imię i nazwisko) _____
 Genaue Adresse: (dokładny adres) _____
 Obenstehenden Betrag erhalten zu haben bescheinigt
 d. _____ 1916

SZYBY inspektowe, okienne, fabryczne etc. oraz lustrzane do wystaw sklepowych.
LUSTRA Dyamenty szklarskie, ściennie, salonowe i toaletowe.
LUSTERKA Trema pokojowe i stylowe. galanteryjne, podróżne i kieszonek. Hurtowo od rb. 1.50 za 100 sztuk.
Franciszek BAYTEL
 Pierwsza Chrześcijańska fabryka Luster kryształowych
 Warszawa, ul. Nowy-Swiat Nr. 27.

HEINRICH LANZ Mannheim. **Szybka pomoc—podwójną pomocą!**
 Brakującą lub niewystarczającą siłę poruszającą zastępują najszybciej i najodpowiedniej
Lokomobile Lanza.
 Para przegrzana z regulacją wentylową
 Systemu „LENZ“ do 1000 hp.

Sensacyjny wypadek XX wieku!
 Zwracam na to uwagę, że nie chcę nikomu zrobić płatnej reklamy, jak to się bardzo często dzieje w podobnych wypadkach, lecz donoszę każdemu całkiem zadarmo, jak moje długoletnie ciężkie
Cierpienie płuc
 astmę i krztusiec zupełnie wyleczyłam. — Ten środek domowy może każdy nabyć bardzo tanio. — Proszę nadesłać opłaconą kopertę na odpowiedź. — B. Kolańska, Wrschowitz obok Praż, Czechy.
 2000 pism dziękczynnych.
 Tydzień jak zażywam, a już ulżyło mi w dokuczliwym cierpieniu, kaszel zmniejszył się, ciężki oddech ustępuje i zapominam, że byłam chory. Składam Pani serdeczne „Bóg zapłać“ a równocześnie będę wszystkim cierpiącym polecać by korzystali z tak dobrego i skutecznego środka i t. d. 231—10-1

U rejenta Maurycego TYLMANA w Ozorkowie,
 można zawierać różne akta.

Przewóz mebli w wozach meblowych SPEDYCYE
 towarów dla eksportu lub importu do lub z Galicyi i Bukowiny jakoteż do okupowanych miejscowości Królestwa Polskiego włącznie z załatwieniem formalności cłowych i granicznych, przejściowe zamagazynowanie, interwencje w osiągnięciu zezwolenia na przewóz, przewóz lub wywóz przyjmuje firma **Goldlust i S-ka w Krakowie** jakoteż ponownie już otwarte zastępstwa w **Szczakowej (Graniczy) w Nadbrzeziu (Sandomierz)** stacja portowa Wisły. 119—1-1
 Z korespondencją i zapytaniami uprasza się zwracać do Krakowa lub Szczakowej.

U rejenta Hermana Feila w Zduńskiej Woli
 można zawierać akta kupna nieruchomości bez opłaty „kriepostnych“. Wymagany jest wykaz hipoteczny, lub ostatni akt nabycia.
 Komunikacja kolejowa ułatwia dojazd.

SPECIALISTA Dr. S. LEWKOWICZ
 Konstankynowska 12.
 choroby zewnętrzne i włosów
 Przyjmuje:
 Pandy 9—1, 6—8. | Pandy 5—6. 249—12-1

Teatr letni „APOLLO“
 w Częstochowie
 500 miejsc, ładna scena
do wynajęcia.
 121—10-1

Nakładem Tow. Akc. Germania, Berlin.
Najlepsza książka do nabożeństwa dla żołnierzy polskich w polu i w lazareciech.
 Nakładem naszym wyszła: **Książka do Nabożeństwa dla Katolickich żołnierzy armii** za aprobatą kościelną.
 52 strony, w oprawie kartonowej 15 fen. z przesyłką 18 fen.
 Ceny hurtowe: 50 sztuk 7 M., 100 sztuk 13 M., 500 sztuk 55 M., 1000 sztuk 100 M.
 Powyższa książeczka jest polskim wydaniem książki: „Feldgesangbuch für die Kathol. Mannschaften des Heeres“, wydanej oficjalnie przez urząd katolickich kapelanów wojskowych w Berlinie, co daje gwarancję, że właśnie ta książeczka jest najodpowiedniejszą dla żołnierzy znajdujących się w polu, lazarecie lub w garnizonie.
 Powyższą książeczkę do nabożeństwa polecamy najgoręcej księżom, którzy pełnią obowiązki duszpasterskie wśród żołnierzy mówiących po polsku
 Oddział sortymentowy Tow. Akc. nakładowego i drukarskiego „Germania“ Berlin C. Z. Straßauer Str. 25.
 Należność najlepiej przesyłać przekazem pocztowym, na którego odcinku wypisuje się obstatunek.

Ogłoszenia drobne:
 Pierwsza Warszawska fabryka „produktów jarskich“ Srokowskiego, Wilcza 62, sprzedaje rabatowo tuzinami torebek następujące artykuły:
ZUREK Mazowiecki (barszcz w proszku). Najtańszy pokarm sniadaniowy, o b i a d o w y. —
MAKA prażona do obsypywania ryb, pieczeni rzymskiej. —
KASZA strączkowa na zupę, na potrawę i do kapusty.
ZUPA jarska (barszcz fasolowy).
MIEŚO jarskie oryginalne; kołetowe na kotlety i pierogowe na pieczeń rzymską.
 UWAGA: Unikając naśladowczych mięs roślinnych, kupujcie tylko oryginalne pierwsze w kraju mięso jarskie Srokowskiego, jedynie posiadające właściwą konsystencję i wagę. 247—10-8

Łóżka żelazne, specjalność szpitalne, materace. Wyrób własny, wszelka reparacja. Chodkowski i Lenk, Mikołajewska 25 260—2-1

Planina nowe, używane tanio. Strojenie, reparacje, zamiana Chodkowski, Mikołajewska 25. 261—2-1

400 pudów drzewa suchego, rąbanego dla piekarzy sprzedam. Łódź, Franciszkańska 25. W. Tyliński. 262—1-1

Kupię tanio encyklopedję Orgelbranda. Oferty w administracji dzien. „Godzina Polski“ pod „Encyklopedją“. 122—8-1

Zaginął dowód nr. 6804 Oddziału 2-go Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego, Pasz Mejera nr. 11. Zastrzeżenie zrobione. 226—3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Fryderycha Edlera. 251—3-2

Zaginął paszport niemiecki, wydany w gminie Łucznicz, powiatu łódzkiego na imię Leona Sikorskiego. 252—3-2